

Webinár pre pedagógov realizovaný v spolupráci so SmartBooks,
Cenef a za podpory Nadácie Volkswagen Slovakia

Chyba nie je problém

*... alebo ako vytvoriť prostredie, kde deti
zažívajú úspech.*

Ing. Eva Timková – PCC, MKcS

28. máj 2026

„Baví ma učiť sa a spoznávať svet“

**„Ked’ otázka otvára viac
ako vysvetľovanie“.**

**Ked’ nejde o to povedať správnu vec.
Ide o to vytvoriť priestor,
aby druhý našiel vlastnú odpoveď’.**

Čo sa deje po otázke?

Prvý webinár:

- ako vytvárať v triede bezpečie a klásť otázky, ktoré otvárajú premýšľanie
- Bloomova taxonómia s rozvojovými otázkami

Dnes pôjdeme o krok ďalej:

Ako dávať spätnú väzbu tak,

aby žiaka neuzatvárala, ale podporovala jeho premýšľanie, uvedomenie, chuť učiť sa a otvárala príležitosť zažívať úspech?

Reakcia učiteľa môže rozhodnúť, či žiak ostane otvorený premýšľaniu, alebo sa začne brániť či sebaobviňovať.

Práve preto je **spätná väzba dôležitou súčasťou riadeného aktívneho učenia sa.**

Naviac môže výrazne posilniť pocit úspešného zvládania postupu.

Čo si dnes môžete odnieť?

Jednoduché a praktické inšpirácie,
ktoré môžete použiť hneď na ďalšej hodine:

- ako môže spätná väzba meniť úspechy,
- hodnotenie alebo uvedomenie,
- ako postoj mení spôsob komunikácie,
- potenciál žiaka a interferencie,
- Mapa rozvojovej spätnej väzby.

Malá zmena v spätnej väzbe môže otvoriť väčší priestor na riadené aktívne učenie sa.

Ako budeme dnes fungovať

Webinár bude vedený spôsobom, v ktorom budú:

- * krátke info vstupy,
- * otázky na premýšľanie,
- * malé zastavenia a zdieľanie,
- * prieskumy a reakcie v chate,
- * prepájanie informácií s praktickým požitím.

Niektoré veci si nebudeme iba vysvetľovať.

Budete mať príležitosť si ich v malom rozsahu aj skúšať a objavovať.

Malý prieskum

„Aký malý krok ste chceli po prvom webinári z minulého týždňa vyskúšať so svojimi žiakmi?“

Dajte prosím odpovede do chatu.

Komu z vás sa ho už podarilo vyskúšať alebo aj niečo iné, čo vás z minula inšpirovalo?

Možnosti:

- * 1 áno
- * 2 zatiaľ nie
- * 3 nie, nebudem skúšať
- * 4 som tu prvýkrát

Malý prieskum

Teraz tri otázky pre tých z vás,
kto už niečo skúsil.

* Čo ste týmto malým krokom chceli
dosiahnuť? Napíšte do chatu

* Ako sa vám to na prvýkrát podarilo?
Zvážte na škále 1 - 10.

* Čo s tým urobíte ďalej?

Otázka pre všetkých:

* Všimnite si na chvíľu, ako na vás tieto otázky
pôsobili. Čo ste si pri nich uvedomili?

Od hodnotenia k uvedomeniu

Ak chceme, aby spätná väzba podporovala uvedomenie, potrebujeme ju viesť ako rozvojový dialóg, nie iba ako oznámenie výsledku.

Spätná väzba často ostáva pri otázke žiaka:

„Ako som dopadol?“

„Urobil som to dobre alebo zle?“

Alebo pri informácii od učiteľa:

„Toto máš dobre.“

„Toto máš zle.“

„Tu si spravil chybu.“

Rozvojový dialóg pomáha žiakovi prejsť od prijímania hodnotenia k aktívnemu premýšľaniu o vlastnom učení sa.

Ako sa pozeráme na žiaka?

To, ako sa na žiaka pozeráme, ovplyvňuje, čo si v jeho odpovedi, chybe alebo správaní všimneme — a ako na to zareagujeme.

Postoj učiteľa ovplyvňuje kvalitu spätnej väzby.
Pri rozvojovom dialógu nevychádzame z otázky:
„Čo žiak ešte nevie?“

Ale skôr z otázky:
„Čo už zvládol a ako sa môže posunúť ďalej?“

Aký postoj učiteľa vytvára viac podpory ako kontroly?

Ako sa pozeráme na žiaka?

Podporujúci pohľad stojí viac na predpoklade, že žiak:

- **je v poriadku ako človek**
- **má v sebe zdroje a potenciál**
- **robí najlepšie rozhodnutia z toho, čo má aktuálne dostupné**
- **za správaním býva nejaký dôvod alebo potreba**
- **môže sa učiť, meniť a rásť**

Potenciál žiaka a interferencie

Žiak môže mať schopnosti, zdroje aj potenciál, no nemusí ich vedieť aktuálne naplno využiť.

Do učenia často vstupujú **interferencie**

— vnútorné prekážky, ktoré oslabujú výkon, odvahu a chuť skúšať.

Môžu to byť napríklad:

- ☐ **strach z chyby, zo zlyhania**
- ☐ **nízka dôvera v seba „ja na to nemám“**
- ☐ **obava z hodnotenia**
- ☐ **neistota, čo sa odo mňa očakáva**
- ☐ **zlá skúsenosť z nie úplne presných odpovedí**

Potenciál žiaka a interferencie

Práve tu má učiteľ veľký priestor.

Priestor facilitovať žiakove aktívne učenie sa a jeho rast.

Spôsob, akým reaguje, kladie otázky a dáva spätnú väzbu, môže tieto obmedzenia znižovať a pomáhať žiakovi odvážnejšie a zodpovednejšie využívať vlastný potenciál.

Ak je SV rozvojová, nevytvára závislosť od hodnotenia učiteľa.

Téma: „Model GROW ako mapa rozvojovej spätnej väzby“

Jednou z možností ako facilitovať rozvoj a rast žiakov je model **GROW**

– rámec, ktorý umožní viesť spätnú väzbu krok za krokom
od **hodnotenia** → **k uvedomeniu** → **k možnostiam** → **ku konkrétnemu ďalšiemu kroku**.

**GROW dokáže zo spätnej väzby
urobiť rozvojový rozhovor.**

Žiak dostane príležitosť:

- 1) pozrieť sa na cieľ,
- 2) porozumieť tomu, kde je teraz,
- 3) objaviť možné riešenia,
- 4) vybrať si ďalší motivujúci krok v učení sa.

GROW je jednoduchá pomôcka pre učiteľa.

Sú to prakticky štruktúrované usporiadané otvorené rozvojové otázky.

Žiakovi pomáhajú vnímať, pomenovať, uvedomiť si svoje štádium a riadiť vlastné učenie sa.

GROW: cesta od výkonu k učeniu sa

GROW pôvodne nevznikol v školstve.

Jeho **korene sú v psychoterapii, neskôr v športovom a výkonovom koučovaní**, kde sa ukázalo, že ľuďom často nepomáha iba rada alebo "oprava" zvonka.

Rámec sa vyvinul do svojej podoby v 80. rokoch v prostredí športového a neskôr pracovného koučovania. Spája sa najmä so **Sirom Johnom Whitmorem** a jeho kolegami a do širšej praxe sa rozšíril cez knihu *Coaching for Performance*, prvýkrát vydanú v roku 1992.

Jeho korene sú ovplyvnené prístupom *Inner Game* **Timothyho Gallweya**, ktorý pracoval s myšlienkou, že výkon nebrzdí iba nedostatok schopností, ale aj vnútorné prekážky — neistota, tlak, strach zo zlyhania či slabá pozornosť.

V školstve nám GROW môže pomôcť viesť spätnú väzbu tak, aby žiak neostal iba pri hodnotení výsledku, ale lepšie porozumel svojmu učeniu a dokázal urobiť ďalší krok.

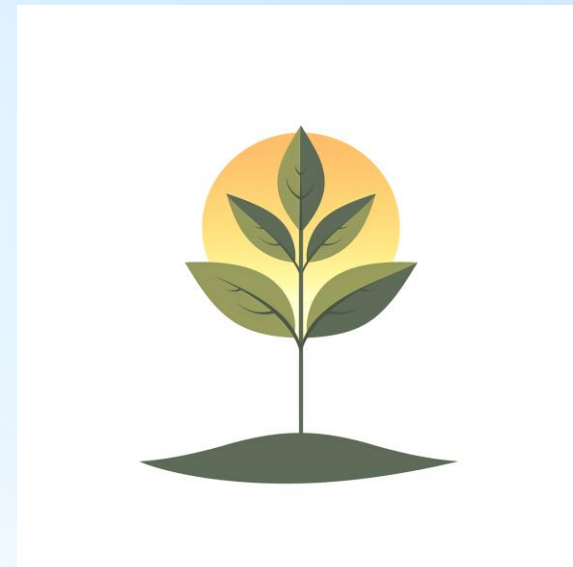
GROW sa prirodzene prepája aj so súčasnými trendmi vo vzdelávaní tak, ako ich zdôrazňujú EEF a OECD.

Téma: „Model GROW ako mapa rozvojovej spätnej väzby“

Zapadá aj do kurikulárneho rámca vzdelávania, ktoré zdôrazňuje aktívnu rolu žiaka a rozvoj jeho kompetencií pre budúcnosť:

Čo od učiteľa vyžaduje kurikulárna reforma?

- viesť žiakov k **porozumeniu**, nielen k zapamätaniu
- podporovať **aktívne učenie**, objavovanie a premýšľanie
- rozvíjať **gramotnosti a zručnosti pre 21. storočie**
- rešpektovať **tempo, potreby a rozmanitosť žiakov**
- prepájať učenie s **reálnym životom**
- používať **spätnú väzbu ako podporu učenia**
- rozvíjať **reflexiu, metakogníciu a zodpovednosť žiaka za učenie**
- posúvať rolu učiteľa smerom k **sprievodcovi učením**

Rámec GROW vznikol mimo školstva, no jeho princípy dobre zapadajú do toho, ako tieto požiadavky naplniť v praxi a podporovať v bežných situáciách učenia.

Téma: „Model GROW ako štruktúra rozvojovej spätnej väzby“

G – Goal /Cieľ

Kam smerujeme a čo má byť výsledkom učenia sa?

Pomáha žiakovi porozumieť cieľu, očakávaniam a kritériám úspechu.

R – Reality / Realita

Kde sa žiak práve nachádza a čo si potrebuje uvedomiť?

Vedie k uvedomeniu toho, čo sa darí, čo už zvládol, ale aj kde je medzera a čo ešte potrebuje lepšie pochopiť a doplniť.

O – Options / Možnosti

Aké cesty, stratégie alebo zdroje môže využiť?

Otvára priestor na hľadanie postupov, stratégií, zdrojov a spôsobov na ďalší vhodný posun.

W – Will / Chcenie a rozhodnutie

Čo žiak urobí ďalej a čo mu pomôže, aby to naozaj urobil?

Umožňuje žiakovi vybrať si ďalší zvládnuteľný konkrétny krok a posilňuje rozhodnutie a ochotu urobiť ho.

G – Goal / cieľ „*Ako má vyzerat' to, čo chceš dosiahnuť?*“

Učiteľ so žiakom najskôr zamerajú pozornosť k tomu, čo bolo alebo je cieľom učenia.

Úloha tejto oblasti:

Ujasniť, čo má byť výsledkom učenia, ako má vyzerat' dobre zvládnutá úloha a podľa čoho žiak spozná, že cieľ dosiahol.

Otázky:

Čo sa učím?

Ako má vyzerat' dobrý / želaný / očakávaný výsledok?

Podľa čoho spoznám, že som úlohu zvládol/a?

Čo je pri tejto úlohe naozaj dôležité?

Kvôli čomu je to dôležité?

Podľa čoho spoznám, že sa mi to darí?

Goal nastavuje spoločný obraz cieľa — aby učiteľ aj žiak vedeli, čo má byť dosiahnuté a podľa čoho sa k tomu budú neskôr vracat'. Prípadne aj hodnotiť úspešnosť.

R – Reality / realita „Kde si na ceste k cieľu teraz?“

Jadro spätnej väzby.

Učiteľ so žiakom sa pozerajú na **aktuálny stav vo vzťahu k cieľu**.

Úloha tejto oblasti:

Vyjasniť, čo už je na ceste k cieľu prítomné a čo ešte potrebuje doplniť, pochopiť alebo precvičiť. Dáva priestor **zorientovať sa**.

Otázky:

Ak toto bolo cieľom, ako si na tom dnes / teraz?

Čo všetko si už urobil?

Čo už máš hotové / vieš? Čo ti už funguje?

Čo by si chcel/a vedieť (urobiť) lepšie?

Čo ešte nie je dokončené / vyjasnené?

Čo dôležité potrebuješ doplniť, aby si úspešne dosiahol/a dohodnutý cieľ?

Goal ukazuje cieľový obraz. **Reality** aktuálnu polohu na ceste k nemu.

O – Options / možnosti

„Aké cesty máš k dispozícii, aby si sa posunul/a ďalej?“

Učiteľ pomáha žiakovi vidieť, že medzi aktuálnym stavom a cieľom existujú rôzne riešenia na posun.

Žiak dostáva priestor na hľadať postupy, stratégie, zdroje a podporu, ktoré môže ďalej využiť.

Úloha tejto oblasti:

Žiak sa učí, že keď niečo ešte nezvládol, neznamená to koniec. Znamená to, že môže hľadať ďalšiu možnosť na vhodný posun ku konkrétnemu cieľu / míľniku.

Podporuje sa tým samostatnosť, tvorivosť a zodpovednosť za učenie sa.

O – Options / možnosti

„Aké cesty máš k dispozícii, aby si sa posunul/a ďalej?“

Otázky:

V smere k cieľu v čom sa hodláš posunúť najbližšie?

Čo ďalšie ešte budeš potrebovať?

Aké sú dôležité míľniky t'a ešte čakajú?

Na čo sa potrebujete pripraviť?

Aký postup by bol ďalej možný?

Aké riešenia t'a napadajú?

Kto a ako by ti mohol pomôcť? Ako ti môžem pomôcť ja?

Dá sa predpokladať, že t'a bude niečo zdržiavať? Čo by pomohlo?

Akú radu by si dal/a spolužiakovi, ktorý by bol na tvojom mieste?

Dôležitá časť, ktorá prepája spätnú väzbu s analýzou, hodnotením a tvorivosťou. Žiak nedostane iba návod na korekciu, ale začne hľadať vlastné riešenia na posun. Dostáva priestor hľadať možnosti, nie iba čakať na hotové inštrukcie a usmernenia od učiteľa.

W – Will / Vôľa a záväzok

„Čo urobíš ďalej a čo ti pomôže, aby to naozaj urobil?“

Učiteľ so žiakom sa pozerajú na najbližší vhodný konkrétny krok a motiváciu tento záväzok splniť.

Úloha tejto oblasti:

Žiak sa rozhoduje medzi možnosťami, vyberá si pre neho reálny smer napredovania a ďalší míľnik k cieľu. Rozhoduje sa o **konkrétnom prvom kroku** a zároveň objavuje, čo je to, kvôli čomu ho dokáže uskutočniť.

- 1) Keď žiak vidí viac možností, potrebuje si vybrať tú, ktorá ho posunie k dohodnutému cieľu.**
- 2) Žiak potrebuje nájsť svoj dôvod, oporu a ochotu tento krok uskutočniť.**

W – Will / Vôľa a záväzok

„Čo urobíš ďalej a čo ti pomôže, aby to naozaj urobil?“

1) Keď žiak vidí viac možností, potrebuje si vybrať tú, ktorá ho posunie k dohodnutému cieľu.

Otázky na výber najvhodnejšieho kroku:

Ktorá z týchto možností ti dáva najväčší zmysel?

Ktorá je pre teba teraz najľahšie zvládnuteľná?

Ktorá možnosť ťa najviac posunie k cieľu?

Podľa čoho zistíš, že si sa posunul/a?

Ako budeš postupovať?

Čím chceš začať?

Čo by bol pre teba najvhodnejší prvý krok?

Kedy a ako ho urobíš?

Žiak si neodnáša radu, ale vlastné rozhodnutie, čo urobí ďalej tak, aby ho to zvládol svojimi silami.

W – Will / Vô'a a zävâzok

„Čo urobíš d'alej a čo ti pomôže, aby to naozaj urobil?“

2) Žiak potrebuje nájsť svoj dôvod, oporu a ochotu tento krok uskutočniť.

Otázky na odhalenie zmysluplnosti dodržať zvolený zävâzok:

Kvôli čomu si si vybral/a práve tento krok?

V čom je pre teba zmysel urobiť práve tento krok?

Čo ti pomôže, aby si sa do toho pustil/a?

Čo by ti mohlo brániť?

Čo urobíš, ak sa zasekneš?

Čo ti pomôže, aby si dodržal/a to, k čomu si sa odhodlal/a?

Čo ťa môže povzbudiť, keď sa ti nebude chcieť?

Čo z toho je pre teba dôležité?

Keď ten krok urobíš, čo ti to prinesie / čo tým získaš?

Ako sa ti to zíde v budúcnosti?

Spätná väzba sa takýmto spôsobom mení na vnútorný zävâzok a pripravenosť konať.

Kde a kedy môže učiteľ použiť GROW na hodine?

GROW nemusí byť samostatná aktivita navyše.

Môže byť vnútornou mapou učiteľa, podľa ktorej kladie otázky v bežných situáciách na hodine.

Učiteľ môže GROW použiť prakticky v ktorejkoľvek fáze hodiny.

Nemusí vždy prejsť celý model.

Niekedy stačí použiť iba jednu jeho časť alebo len niektoré otázky.

Kedy môže napríklad učiteľ použiť GROW?

- **na začiatku hodiny** – na ujasnenie cieľa
- **pred úlohou** – na aktiváciu toho, čo žiak/žiaci už vedia
- **počas práce** – keď sa žiak/žiaci potrebujú zorientovať
- **pri chybe** – na premenu chyby na možnosť posunu
- **pri spätnej väzbe** – na pomenovanie posunu a možností
- **pri skupinovej práci** – na reflexiu spolupráce
- **na konci hodiny** – na uzavretie učenia a ďalší krok
- **v individuálnom rozhovore** – na podporu motivácie a zodpovednosti

